

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 15.11.2013
COM(2013) 909 final

2013/0399 (NLE)

Voorstel voor een

ADVIES VAN DE RAAD

betreffende het economisch partnerschapsprogramma van Malta

Voorstel voor een

ADVIES VAN DE RAAD

betreffende het economisch partnerschapsprogramma van Malta

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 473/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende gemeenschappelijke voorschriften voor het monitoren en beoordelen van ontwerpbegrotingsplannen en voor het garanderen van de correctie van buitensporige tekorten van de lidstaten van de eurozone¹, en met name artikel 9, lid 4,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het stabiliteits- en groeipact (hierna "het SGP" genoemd) beoogt de begrotingsdiscipline binnen de gehele Unie te waarborgen en formuleert het kader voor het voorkomen en corrigeren van buitensporige overheidstekorten. Het is gebaseerd op de doelstelling van gezonde openbare financiën als middel ter versterking van de voorwaarden voor prijsstabiliteit en voor een sterke duurzame groei, die berust op financiële stabiliteit, waarbij tegelijk de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie voor duurzame groei en werkgelegenheid wordt ondersteund.
- (2) In Verordening (EU) nr. 473/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 worden voorschriften vastgesteld ter versterking van de monitoring van het begrotingsbeleid in de eurozone en ter waarborging van de consistentie van de nationale begrotingen met de richtsnoeren inzake het economisch beleid die zijn afgegeven in het kader van het SGP en het Europees Semester. Daar louter budgettaire maatregelen mogelijk niet volstaan om een duurzame correctie van het buitensporig tekort te garanderen, kunnen aanvullende beleidsmaatregelen en structurele hervormingen noodzakelijk zijn.
- (3) In artikel 9 van Verordening (EU) nr. 473/2013 worden de modaliteiten vastgesteld voor de economische partnerschapsprogramma's die moeten worden voorgelegd door lidstaten van de eurozone waartegen een buitensporigtekortprocedure loopt. Het economisch partnerschapsprogramma dient een routekaart van maatregelen te bevatten die bijdragen tot een duurzame en effectieve correctie van het buitensporig tekort, en dient met name de belangrijkste structurele budgettaire hervormingen te vermelden, zoals de hervormingen op het gebied van belastingen, pensioenen, gezondheidszorg en

¹ PB L 140 van 27.5.2013, blz. 11.

begrotingskaders, die van doorslaggevend belang zijn voor een duurzame correctie van het buitensporig tekort.

- (4) Op 21 juni 2013 heeft de Raad een besluit vastgesteld overeenkomstig artikel 126, lid 6, van het Verdrag waarbij Malta aan een buitensporigtekortprocedure werd onderworpen. In dit verband werd Malta verzocht tegen 1 oktober 2013 een economisch partnerschapsprogramma voor te leggen.
- (5) Op 1 oktober 2013 - en dus binnen de in artikel 9, lid 3, van Verordening (EU) nr. 473/2013 bepaalde termijn - diende Malta een economisch partnerschapsprogramma bij de Commissie en bij de Raad in, waarin de structurele hervormingen worden beschreven om de overheidsfinanciën te versterken en, meer algemeen, te voldoen aan de landenspecifieke aanbevelingen (CSR) van 2013. Deze beleidslijnen kunnen worden onderverdeeld naar de volgende doelstellingen: i) verzekeren van de houdbaarheid van de overheidsfinanciën (CSR 1, 2 en 4); ii) versterken van de doelmatigheid van de overheidsdiensten (CSR 2 en 5); iii) verhogen van de potentiële productie, en tegelijk het concurrentievermogen versterken en het bevorderen van een gediversifieerde en evenwichtige economie (CSR 2, 3 en 4), en iv) waarborgen van de financiële stabiliteit (CSR 5).
- (6) De structurele begrotingsmaatregelen die Malta voornemens is ten uitvoer te leggen, zijn als volgt: i) hervorming van het begrotingskader; ii) een doorlichting van de uitgaven per ministerie; iii) de pensioenen verder hervormen door een derde-pijlerpensioen in te voeren; iv) maatregelen die de dienstverlening in de zorg moeten verbeteren; v) een herstructurering van staatsbedrijven; vi) meer efficiëntie in de overheidsdiensten, en vii) een geleidelijke verschuiving van de belastingdruk van directe naar indirecte belastingen. Dit pakket maatregelen is grotendeels adequaat en zal naar verwachting kunnen bijdragen tot het versterken van de overheidsfinanciën. Niettemin lijken in een aantal sectoren verdere inspanningen nodig, zoals het verzekeren van de houdbaarheid van de overheidsfinanciën op lange termijn.
- (7) De hervorming van het begrotingskader is adequaat en zal naar verwachting de budgettaire governance versterken en de begrotingsontsporingen helpen te beperken. De aanstelling van een onafhankelijke begrotingsraad zal naar verwachting bijdragen tot een versterkte monitoring en planning van de Maltese overheidsfinanciën. Deze hervorming is echter nog niet door het Parlement goedgekeurd.
- (8) De lopende doorlichting van de uitgaven die bezuinigingen in de uitgaven in beeld moet brengen en die de overheidsuitgaven doelmatiger moet maken, kan leiden tot een lagere groei van de uitgaven, maar ook tot groeivriendelijkere overheidsuitgaven.
- (9) De invoering van een derde pijler in het pensioenstelsel zou de toereikendheid van het pensioenstelsel kunnen verbeteren, maar zal de houdbaarheid ervan niet helpen te verbeteren. Geen van de andere betrokken maatregelen die Malta onder CSR 2 werden aanbevolen - het sneller optrekken van de wettelijke pensioenleeftijd en het verhogen van de daadwerkelijke pensioenleeftijd -, lijkt in overweging te zijn genomen.
- (10) De voorgenomen maatregelen om de dienstverlening in de zorgsector te verbeteren, kunnen het stelsel doelmatiger en adequater maken. Toch kan een en ander ook leiden tot een hogere vraag naar en een toegenomen beroep op uit publieke middelen gefinancierde zorg. Zonder meer gedetailleerde informatie over deze maatregelen is het niet mogelijk om te bepalen in hoeverre de hervorming de druk op de overheidsuitgaven op lange termijn kan doen afnemen.

- (11) De herstructurering van staatsbedrijven, zoals de nationale luchtvaartmaatschappij Air Malta en het energiebedrijf Enemalta, zou de financiële prestaties van die bedrijven kunnen verbeteren, hetgeen dan weer de latente verplichtingen die op de overheidsfinanciën drukken, kan verminderen. Het beleid heeft opvallende inspanningen geleverd in de energiesector, waar de grootste energieleverancier (Enemalta) een door de overheid gegarandeerde schuld van rond 10% van het bbp heeft. Bovendien mag worden verwacht dat hierdoor de behoefte aan overheidssubsidies in de toekomst kan worden verminderd.
- (12) De Maltese autoriteiten presenteren een mix van lopende en nieuwe maatregelen waarvan kan worden verwacht dat de overheidsdiensten daardoor beter de naleving van de belastingregels kunnen afdwingen en belastingontwijking kunnen verminderen. Daarnaast bevat het programma maatregelen om de procedures inzake overheidsopdrachten minder lang en doelmatiger te maken.
- (13) De aangegeven geleidelijke verschuiving van directe naar indirecte belastingen kan banenschepping aanmoedigen en kan het belastingstelsel groeivriendelijker maken. Deze verschuiving wordt echter in zeer brede termen beschreven, zonder nadere gegevens te verstrekken. Bovendien ontbreken nog plannen om de bevoordeling van schulden in de vennootschapsbelasting te verminderen.
- (14) Het economisch partnerschapsprogramma bevat ook een reeks uiteenlopende niet-budgettaire structurele maatregelen die grotendeels inzetten op het voldoen aan de landenspecifieke aanbevelingen van 2013. De beleidsvoornemens omvatten onder meer ingrijpende hervormingen van het rechtssysteem en de diversificatie van energiebronnen. De maatregelen lijken in de juiste richting te gaan en verwacht mag worden dat zij bijdragen aan het scheppen van groei en banen op Malta, terwijl toch de financiële stabiliteit verzekerd blijft. Niettemin gaat het meestal nog om maatregelen in uitvoering, terwijl de verschaft informatie vaak beperkt is. Daarom zal een verdere analyse van de impact van de beleidsvoornemens en hun bijdrage aan het aangaan van de in de landenspecifieke aanbevelingen van 2013 vastgestelde uitdagingen nodig zijn, zodra deze beleidsvoornemens concreter gestalte krijgen en zij verder ten uitvoer zijn gelegd,

HEEFT HET VOLGENDE ADVIES VASTGESTELD:

Het economische partnerschapsprogramma van Malta dat op 1 oktober 2013 bij de Commissie en de Raad is ingediend, omvat een reeks structurele budgettaire hervormingen die ten dele afdoende zijn om het bereiken van een gezonde begrotingspositie te ondersteunen. Meer bepaald worden met het economische partnerschapsprogramma verdere stappen gezet voor de agenda inzake budgettaire en niet-budgettaire hervormingen die in het nationale hervormingsprogramma en stabiliteitsprogramma voor 2013 waren opgenomen, en worden verdere beleidsvoornemens toegevoegd die de overheidsuitgaven doelmatiger moeten maken, de overheidsdiensten moeten versterken en de staatsbedrijven herstructureren. Doorgaans gaat het bij al deze hervormingen echter om werk in uitvoering en blijven aan de goedkeuring en de tenuitvoerlegging ervan risico's verbonden. Bovendien is een aantal landenspecifieke aanbevelingen (CSR) nog niet volledig aangepakt, met name de bevoordeling van schulden in de vennootschapsbelasting (in CSR 1) en de houdbaarheid op lange termijn van de overheidsfinanciën (in CSR 2). Daarom wordt Malta verzocht bijkomende informatie te verschaffen over de tenuitvoerlegging van de voorgenomen hervormingen in het nieuwe nationale hervormingsprogramma en stabiliteitsprogramma en tegelijk bijkomende maatregelen te overwegen die de houdbaarheid van de

overheidsfinanciën op lange termijn kunnen helpen verzekeren. De Commissie en de Raad zullen in het kader van het Europees Semester toezicht houden op de uitvoering van de hervormingen.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter